Fragmentarium

Siquis uxore uiuente fide data promi
sit aliam seducturum uel cum ipsa de facto
contraxit, si nec ante nec post legiti (s. fidem data)
ma eius superstite cognouit eandem (s. uxore) (s. cui fidem dat)
quamuis uterque ipsorum pro eo quod mal(e) grauiter
delinquerunt sit penitentia iniungen
da non est tamen matrimonium quod cum ea con
traxit post uxoris obitum dirimendum.
Decretum tollerari non debet si prius uel post
ea dum uixerit uxor ipsius illam
adulterio polluisset. Alex. iii. Cantuar.
archiepo. De coniugio leprosorum.

Peruenit ad nos quod cum hii qui lepre in
morbum incurrunt de consuetudi
ne generali a communione hominum
separentur non uxores uiros nec uiri
uxores taliter egrotantes quod cum se
cuntur quoniam ergo cum uir et uxor una
caro sunt non debet alter sui alterum di
utius. Idem. Quod ut uxores uiros et uiri
uxores qui lepre morbum incurrunt
sequuntur et eis coniugali affectione
ministrent sollicitus exortationibus
inducas non postponas. Si uero ad hoc indu
ci non poterunt eis in iungas artius
ut a uiuente altero uiuente continenti
am interquos si mandatum tuum ser
uare contempserint uinculo excommunica
tionis astringas. Idem Innocentius
epo.

Quoniam nemini excepta causa fornicationis (licet)
uxorem dimittere constat quod sui mulier
lepra percussa sint seu aliud aliqua
graui infirmitate detenta non est cau
sa propter ea separanda uel est dimittenda le
prosi si continere noluerint et aliquem que
sibi nube uelit inuenerint liberum
est ad matrimonium conuolare quod si uirum (eis)
sui uxorem leprosum fieri contingerit et
infirmus a sano carnale debitum exi
gat generali precepto apostoli quod exigitur
est soluendum cui precepto nulla in hoc casu
exceptio inuenitur. Urbanus iii.
epo Florentin.

Litteras et cetera. Ex postulasti utrum si
post sponsalia de futuro inter legiti
mas personas contracta antequam aliqui
to mulier traducatur alter eorum lepre
morbum incurrat alius ad consum
mandum copulam maritale com
pelli debeat. Respondemus quod ad eam ac
cipiendam cogi non debet cum non dum
inter eos matrimonium fuit consumma
tum. Adrianus papa Saltzeburgen
si archiepo. De coniugio seruorum.

Dignum est et cetera. Sane iuxta uerbum apostoli
sicut in Christo Ihesu non liber neque seruus
est a sacramentis ecclesie remouendus
ita non inter seruos matrimonia ul
laterius debent prohiberi et si do
minis contradicentibus et inuitis con
tracta fuerint nulla ratione sunt
propter hoc dissoluenda debita tamen et con
sueta seruitia non debent minus
propriis dominis exhiberi. Alex. iii. P(ri)
posito et preposito Mortariensi.

Proposuit nobis quidam mulier quod cum
uir eius cum ea diucius permansis
set notam ei condicionis obiecit asse
rens eam esse ancillam quam liberam
esse credebat cum eam duxit in ux
orem et cetera. Quod si constiterit quod idem
uir prefatam mulierem postquam
illam audiuit esse ancillam carna
liter cognouit ipsam contra proprium opere
eam sicut uxorem maritali affec
tione pertractet. Si uero aliter fuerit eo
sententiam diuortii proferre contingerit
mulieri sententiam quam prefato uiro
pro dote concessit restitui faciatis.

License: public_domain – Brugge, Stads- en O.C.M.W.-archief Brugge, reeks 538: Fragmenten van handschriften, nr. 50, fol. [1]r – Gregorius IX, <i>Decretales</i> (https://fragmentarium.ms/view/page/F-6y4y/9635/70584)